

Protokoll fört vid enskild föredragning

Social- och miljöavdelningen
Miljöbyrån, S4

Beslutande
Minister
Jesper Josefsson

Föredragande
Vattenbiolog
Mikael Wennström

Justerat
Omedelbart

Nr 6

Anhållan om nyttjanderätt för nedläggning av
telekommunikationskabel på allmänt vatten.

ÅLR 2022/6287

12 S4

Landskapsregeringen beslutar att nyttjanderätt kan beviljas Kommunikationsinfrastruktur på Kökar Ab att lägga ner telekommunikationskabel i enlighet med **bilaga S424E03**.

Hänvisning
Er anhållan inkommen den 9.5.2022

Kommunikationsinfrastruktur på Kökar Ab
Österbygge
AX-22730 KÖKAR

Kontaktperson
Vattenbiolog Mikael Wennström
telefon +358 (0)18 25455
mikael.wennstrom@regeringen.ax

hasse@aland.net

Ärende

Anhållan om nyttjanderätt för nedläggning av telekommunikationskabel på allmänt vatten

Beslut

Landskapsregeringen beslutar att nyttjanderätt kan beviljas Kommunikationsinfrastruktur på Kökar Ab (nedan kallad Komin eller verksamhetsutövaren) att lägga ner telekommunikationskabel på allmänt vatten i enlighet med den sträckning som framgår av ansökan och med följande villkor:

1. Avtal om nyttjanderätt tecknas mellan Komin och Ålands landskapsregering innan arbetet med nedläggning av kabel inleds.
2. Verksamhetsutövaren, eller av den anlitate underleverantörer, som ansvarar för eller utför nedläggning och drift av kabeln ska ha näringsrätt för sådan verksamhet. Bedrivs annan verksamhet på Åland med anledning av telekommunikationskabeln som faller utanför dessa verksamhetsområden behövs ny näringsrätt som täcker också de andra verksamhetsområdena.
3. Överlåtelse till tredje part ska notifieras till och godkännas av Ålands landskapsregering. Den nya parten måste ansöka om och beviljas näringsrätt om sådan saknas.
4. Nedläggning och drift av kabel samt genomförande av behövliga undersökningar ska ske med beaktande av sjö- och miljöskyddskrav, behoven av och förutsättningarna för det nationella försvaret, gränssäkerhet, sjöfart, maritim industri, energiproduktion, gruvverksamhet, turism, fiske och fritidsverksamhet samt befintliga projekt med tillhörande rättigheter och annan användning av havsområdet. Innehavaren av nyttjanderätt ska också i sina aktiviteter iaktta den allmänna försiktighetsprincipen för att förebygga och minimera skador. Arbeten ska utföras på ett sådant sätt att minsta

möjliga olägenhet vållas övriga verksamheter och allmänheten och på ett sådant sätt att andras anläggningar inte skadas.

Anmälan om var och när nedläggningen av kabeln genomförs ska göras till landskapsregeringen minst två veckor på förhand, per epost till registrator@regeringen.ax. I anmälan ska beskrivas på vilket sätt nedläggningen av kabeln kommer att genomföras.

5. Nedläggning och drift av kabel samt genomförande av behövliga undersökningar ska ske med beaktande av den särskilda karaktär dessa vatten har enligt lagen (1966:13) om rätt till allmänt vattenområde. Särskilt ska negativ påverkan på möjligheterna att idka jakt och fiske, fritt färdas på området samt annat allmänt nyttjande undvikas.
6. Verksamhetsutövaren ska följa vad som i lagar eller internationella avtal är stadgat och/eller föreskrivet. Verksamhetsutövaren ska tillse att samtliga erforderliga tillstånd för nedläggning och drift av kabel samt genomförande av behövliga undersökningar inhämtas, samt att berörda myndigheter informeras i god tid innan verksamhet påbörjas. Till detta hör tillstånd från finska försvarsmaktens huvudstab.
7. Landskapsregeringen konstaterar att kabelutläggning är en sådan typ av verksamhet där det kan finnas krav på miljögranskning enligt 6 kap 18 § vattenlag (1996:61) för landskapet Åland. Närmare information om behovet av miljögranskning kan ges av Ålands miljö- och hälsoskyddsmyndighet.
8. Oberoende av krav på tillstånd eller miljögranskning måste de allmänna kravbestämmelserna i kap 4 vattenlag (1996:61) för landskapet Åland följas, och då särskilt 1, 4, 6 och 7 §§. Av detta följer att bästa möjliga plats och bästa möjliga teknik ska väljas.
9. I enlighet med 2 § landskapslag (1998:82) om naturvård ska all slags verksamhet förfaras så att skada undviks på naturen inklusive landskapsbilden där det är möjligt. Kan sådan skada inte undvikas skall de åtgärder vidtas som behövs för att motverka eller minska skadan, om det kan ske utan oskäligen kostnader.
10. I enlighet med 13 § i landskapslagen (1965:9) om fornminnen och 2 § 7 mom. i landskapslagen (2007:19) om skydd av det maritima kulturarvet ska verksamhetsutövaren i god tid utreda om någon fast fornlämning kommer att beröras av kabelnedläggningen och i så fall genast göra en anmälan om detta till landskapsregeringen för överläggning. Rubbande av fasta fornlämningar förutsätter enligt 1 § i fornminneslagen tillstånd av landskapsregeringen. Landskapsregeringen rekommenderar att kabelkorridoren bör vara minst 30 meter bred på vardera sidan om linjen, att en marinarknologisk konsult är inkopplad redan i planeringsstadiet och att

materialet granskas av marinarkolog. En svenskspråkig rapport ska överlämnas till landskapsregeringen.

11. Nyttjanderätten ger rätt att lägga ner telekommunikationskabel på allmänt vatten i enlighet med den sträckning som framgår av ansökan och underhålla kabeln under 40 år. I detta ingår att tillfälligt disponera det utrymme som är nödvändigt för att utföra anläggnings-, underhålls- och avvecklingsarbeten. Nyttjanderätten omfattar inte en senare förnyelse av kabelanläggningen i sin helhet. För detta krävs en ny anhållan om nyttjanderätt till landskapsregeringen.
12. Nyttjanderätten omfattar de utredningar och undersökningar som behövs inför nedläggning av telekommunikationskabel på allmänt vatten i enlighet med ansökan. Nyttjanderätten omfattar inte i utredningar i annat syfte. För undersökningarna gäller särskilt följande villkor:
 - För utförande av undersökningar krävs näringsrätt eller tillfällig näringsrätt enligt gällande lagstiftning.
 - Samtycket till undersökningar är inte exklusivt. Undersökningarna får inte hindra andra aktörer från att utföra undersökningar inom samma område.
 - Samtycket gäller enbart för den sökande verksamhetsutövaren och kan inte överföras till någon del till tredje part. Detta utesluter inte nyttjandet av underleverantörer för att utföra själva undersökningarna.
 - Undersökningarna får endast utföras under en tidsperiod om tre år från enskilt samtyckes beslutsdatum. Landskapsregeringen, i egenskap av förvaltare av de allmänna vattnen, har möjlighet att återta samtycket om villkoren inte iakttas.
 - Anmälan om var och när undersökningar genomförs ska göras till landskapsregeringen minst två veckor på förhand, per epost till registrator@regeringen.ax. I anmälan ska det ingå var, när och vilken typ av undersökningar, inklusive metodik, som planeras.
13. Ägare av kablar och rör eller parter som ansvarar för deras underhåll ska om möjligt avtala skriftligen om förfaringsättet då kablar korsar varandra. Korsningar ska ske enligt avtal på ett sådant sätt att befintliga kablar och rör förblir oskadade. Om ägaren till kabeln eller rörledningen är okänd eller om ett korsningsavtal av annan orsak inte har slutits innan arbetet påbörjas ska korsningen göras på ett sådant sätt att befintliga kablar och rör förblir oskadade. I sådana fall ansvarar den som lägger den nya kabeln för hela kostnaden. Ägaren till befintliga kablar och rör kan i sådana fall inte kräva tilläggsersättning. Den nya kabeln ska dras så vinkelrätt som möjligt mot den befintliga

kabeln. Korsningspunktskoordinater och en detaljerad beskrivning av förfarings sättet ska meddelas ägaren av varje kabel eller rör samt landskapsregeringen, såvida sådan information som inte kan delges enligt lagstiftning eller myndighetsbeslut.

14. Verksamhetsutövaren förbinder sig att svara för inmätning av kabelns slutliga sträckning.
15. Verksamhetsutövaren förbinder sig vidare att delge uppgifter om kabelns sträckning samt samtliga inhämtade data från de undersökningar som behövs inför nedläggningen av kabeln till landskapsregeringen. Uppgifterna ska delges i i koordinatsystemet ETRS-TM35FIN och höjdsystem N2000. Inmätningarna levereras i DWG- eller ESRI Shape-format; övriga uppgifter i överenskommet format.

Överlämnande av uppgifter gäller inte data som inte kan delges landskapsregeringen enligt lagstiftning eller myndighetsbeslut. Data ska delges senast tre månader efter kabeln lagts ner. Informationen hanteras i enlighet med förvaltnings- och offentlighetslagstiftningen.

16. Före verksamheten avslutas ska en plan för avveckling av kabeln lämnas in till tillsynsmyndigheten och till Ålands landskapsregering i god tid, dock senast sex månader före avvecklingen inleds. Tillsynsmyndigheten kan utifrån planen meddela erforderliga föreskrifter om avveckling. Om verksamhetsutövaren önskar förlängning av nyttjanderätten genomförs en förnyad prövning efter särskild anhållan.
17. Verksamhetsutövaren svarar själv för alla kostnader och eventuella skador som kan uppstå med anledning av verksamheten.
18. Landskapsregeringen har möjlighet att efter utlåtande gällande säkerhetspolitiska aspekter från försvarsministeriet neka eller återta ett samtycke.

Landskapsregeringen beslutar vidare att nyttjanderätten gäller 40 år från och med datum för tecknande av avtal om nyttjanderätt i linje med lagtingets budgetbeslut för år 2024. Landskapsregeringen tar som nästa steg fram förslag till avtal om nyttjanderätt och anvisningar för tecknande av avtalet.

Ingen ersättning erläggs för nyttjanderätten.

Motivering

Landskapsregeringen förvaltar över de allmänna vattnen, det vill säga de landskapsägda vatten som ligger utanför byarågång, i enlighet med 1 § lagen om rätt till allmänt vattenområde inom landskapet Åland (ÅFS 1966:13).

För att genomföra byggnation på allmänt vatten krävs att landskapsregeringen beviljar nyttjanderätt i enlighet med 2 kap. 2 och 3 §§ vattenlag (1996:61) för landskapet Åland. Ärendet har beretts i enlighet med landskapsregeringens principer för beslut om rådighet på allmänna vatten (ÅLR 2018/1144). Efter genomgång av punkt 1 – 2 i principbeslutet är den sammanvägda bedömningen att nyttjanderätt kan beviljas. En genomgång av de punkter som anges i principbeslutet görs i **bilaga 1**.

Enligt lagtingsordning (2011:97) för Åland kan fast egendom som tillhör landskapet överlåtas endast med lagtingets samtycke eller enligt vad som bestäms genom landskapslag. Av landskapsregeringens *Anvisningar för verkställande av budgeten för år 2023* framgår att lagtingets samtycke ska inhämtas för avyttrande av fastigheter och övrig fast egendom och att samma förfarande tillämpas för såväl försäljning som överlåtelse av nyttjanderätten till någon av landskapets fastigheter för 20 år eller mer. Vidare sägs att lagtingets samtycke företrädesvis inhämtas genom att landskapsregeringen framlägger förslag om överlåtelsen i ett budget- eller tilläggsbudgetförslag. Detta kan göras genom att landskapsregeringen anhåller om fullmakt från lagtinget att ingå ett avtal om nyttjanderätt.

Lagtinget antog 14 december 2023 budget för år 2024 för landskapet Åland. I budgetbeslutet ingår en fullmakt, i vilken lagtinget ger samtycke vad gäller nyttjanderätten till landskapets allmänna vatten för utläggning av fiberoptisk sjökabel mellan Finland och Sverige via Åland för en tid om högst 40 år och på de villkor landskapsregeringen i övrigt beslutar.

Villkoren för nyttjanderätt för nedläggning av telekommunikationskabel har samordnats och överensstämmer med landskapsregeringens principbeslut gällande samtycke att utföra undersökningar på landskapet Ålands allmänna vattenområde (ÅLR 2022/6473). Enligt gällande praxis ersätts ingen ersättning för nyttjanderätten.

Bakgrund

Komin inkom i maj 2022 med en anhållan om tillstånd att förlägga telekommunikationskabel på havsbotten i de allmänna vatten som förvaltas av landskapsregeringen. Av ansökan framgår kabelns planerade sträckning. Den sökande önskar nyttjanderätt så länge som ledningen är i drift, dock föreslås att nyttjanderätten regleras till högst 50 år.

Efter att ansökan lämnades in framkom att Komin representerar bolaget Eastern Light Finland I Oy (Eastern Light). Enligt en senare inlämnad fullmakt företräds Eastern Light av Komin "*i ärenden som rör tillstånd, samtycken och kabeldragningar inom landskapet Åland*". I mail klargör Eastern Light att bolaget inte driver någon verksamhet på Åland, och inte heller kommer att bedriva någon verksamhet på Åland i framtiden. I mailet sägs att all infrastruktur kommer att ägas och underhållas av Komin och att Komin redan bedriver telekomverksamhet i sitt eget fiberoptiska nät på Kökar, samt planerar att utöka sitt nät till

andra delar av Åland, bl.a. för att underlätta för framtida etablering av datacenters med kraftförsörjning från åländsk vindkraft.

I september 2022 anordnades ett möte för informationsutbyte och samråd mellan Eastern Light, Komin och landskapsregeringen. På mötet konstaterades att det fanns ett antal obesvarade frågor innan ärendet kunde handläggas vidare. Deltagarna kom överens om att Komin begär ett utlåtande av Ålands landskapsregering för att klargöra de processer som behövs för att förverkliga projektet inom Åland. I sitt svar i mars 2023 (071 S4 210323) konstaterade landskapsregeringen att det krävs beslut om rådighet till den del nedläggningen av kabel sker på allmänna vatten men det i övrigt inte krävs tillstånd för kabelutläggning, drift och underhåll till de delar landskapsregeringen är ansvarig myndighet. Kabelsträckning enligt ansökan framgår av **bilaga 2**. På kartan visas den riktgivande användningen av de allmänna vattnen enligt havsplan för Åland, som antogs av landskapsregeringen 2021.

Minister

Jesper Josefsson

Vattenbiolog

Mikael Wennström

BILAGOR

Bilaga 1. Remissprocess och genomgång av punkter i principbeslut
Bilaga 2. Karta
Bilaga 3. Besvärsanvisning

FÖR KÄNNEDOM

Fiskeribrån, härst
Kulturbrån, härst
Maija Häggblom, härst
Ralf Häggblom, härst

Ålands miljö- och hälsoskyddsmyndighet, Norragatan 17, AX-22100
MARIEHAMN

Remissprocess och genomgång av de punkter som anges i principbeslutet om rådgivet på allmänt vatten ÅLR 2018/1144

Remissprocess

En begäran om utlåtande skickades 25.10.2022 till ansvariga vid berörda instanser inom landskapsförvaltningen samt vid ÅMHM. I begäran sägs följande:

Kommunikationsinfrastruktur på Kökar AB (Komin) inkom 30.9.2022 med en begäran om utlåtande om Eastern Lights planer på utläggning av optisk fiberkabel på sjöbotten, för att klargöra de processer som behövs för att förverkliga projektet inom landskapet Åland – se bilaga.

Med anledning av Komins begäran önskar undertecknad era synpunkter på Eastern Lights planer på utläggning av fiberkabel.

Särskilt önskar undertecknad:

- svar på fråga 3, dvs om kabelutläggningen, driften och underhållet utifrån era ansvarsområden kräver någon form av tillstånd?*
- svar på de frågor som finns listade under punkt 1 i landskapsregeringens beslut om principer och process för beslut om rådgivet på allmänna vatten – se bilaga.*

Undertecknad önskar att ni lämnar era svar per e-post på adress registrator@regeringen.ax senast den 17 november.

.....

*Med anledning av landskapsregeringens beslut om principer och process – se bilaga - anordnas ett **samrådsmöte torsdag 10 november kl 13-14 i mötesrum Ådskär.***

På mötet diskuteras i första hand de ovannämnda punkterna, samt vid behov andra frågor med koppling till ärendet.

Komin har till sin begäran bifogat ett förslag till ansökan om rådgivet – se bilaga.

Genomgång av punkterna 1 a-j i principbeslutet

Nedan görs en sammanställning de svar som framkom vid samrådet vid genomgången av punkterna 1 a-j i principbeslutet. Delar av svaren har getts i samband med att landskapsregeringen gav utlåtande till verksamhetsutövaren 21.3.2023, se ÅLR 2022/7863.

1a) Finns det annan pågående verksamhet eller finns det fastslagna planer på att bedriva annan verksamhet som står i konflikt med den planerade verksamheten?

Det konstaterades att det förekommer yrkesmässigt fiske i viss utsträckning och att det förekommer skeppsvrak, delvis kända, i det område kabeln planeras dras. Det finns inga kända förekomster av sådana arter och biotoper som kräver tillstånd.

1b) Finns det skyddsvärden i det aktuella området som förhindrar etablering av den planerade verksamheten? (ex maritimt skyddsarv, arter, biotoper, vattenkvalitet)

Det konstaterades att det förekommer skeppsvrak, delvis kända, i det område kabeln planeras dras. Landsubbande av fasta fornlämningar förutsätter enligt 1 § i fornminneslagen tillstånd av landskapsregeringen. Det finns inga kända förekomster av sådana arter och biotoper som kräver tillstånd med anledning av den planerade verksamheten

1c) Finns det andra juridiska hinder än de som nämns i a) och b) för etablering av den planerade verksamheten på allmänt vatten, exempelvis med hänsyn till allmänna och enskilda intressen?

Det framkom inga andra juridiska hinder för etablering.

1d) Kräver verksamheter någon form av tillstånd (förutom rådighet)? Krävs det MKB för den planerade verksamheten?

I sitt utlåtande till verksamhetsutövaren 21.3.2023, ÅLR 2022/7863 konstaterade landskapsregeringen att det krävs beslut om rådighet till den del nedläggningen av kabel sker på allmänna vatten. Vidare konstaterade landskapsregeringen att för rubbande av fasta fornlämningar förutsätts enligt 1 § i fornminneslagen tillstånd av landskapsregeringen. I övrigt är landskapsregeringen bedömning att det inte krävs tillstånd för kabelutläggning, drift och underhåll till de delar landskapsregeringen är ansvarig myndighet. Landskapsregeringen konstaterade dock att kabelutläggning är en sådan typ av verksamhet där det kan finnas krav på miljögranskning enligt 6 kap 18 § Vattenlag (1996:61) för landskapet Åland. För närmare information om behovet av miljögranskning hänvisades i utlåtandet till Ålands miljö- och hälsoskyddsmyndighet. Det krävs inte MKB för verksamheten.

1d – i) Finns det behov av någon form av utredning för att besvara punkterna a, b, c och d?

I sitt utlåtande till verksamhetsutövaren 21.3.2023, ÅLR 2022/7863, konstaterade landskapsregeringen att vad gäller skyddet av fasta fornlämningar och maritimt kulturarv ska verksamhetsutövaren i god tid utreda om någon fast fornlämning kommer att beröras och i så fall genast göra en anmälan om detta till landskapsregeringen för överläggning, i enlighet med 13 § i landskapslagen (1965:9) om fornminnen och 2 § 7 mom. i landskapslagen (2007:19) om skydd av det maritima kulturarvet. Landskapsregeringen rekommenderade i sitt utlåtande att kabelkorridoren bör vara minst 30 meter bred på vardera sidan om linjen, att en marinarkeologisk konsult är inkopplad redan i planeringsstadiet och att materialet granskas av marinarkeolog. En svenskspråkig rapport ska överlämnas till Kulturbyrån. Vid samrådsmöte och remiss konstaterades att det även i övrigt är önskvärt med mer kunskap om området men kräver inga andra tilläggsutredningar innan rådighet kan beviljas.

1e) Vilka verksamheter vill landskapet, i sin egenskap av ägare, ska finnas på de allmänna vattnen? Är den planerade verksamheten i konflikt med långsiktig planering och hållbar samhällsutveckling? Är verksamheten i linje med långsiktig med hållbar utveckling? Punkten ska besvara frågan om vilka verksamheter som landskapet, i sin egenskap av förvaltare av de allmänna vattnen anser det lämpligt att ge lov för, helt eller delvis.

Vid samrådsmöte, remiss och diskussion med ansvarig minister framkom inga åsikter om att verksamheten skulle stå i konflikt med långsiktig planering och hållbar samhällsutveckling.

1f) Vill landskapsregeringen styra eller begränsa verksamheten på något sätt?

Förutom de synpunkter som framkommit på tidigare frågor framförde landskapsregeringen i sitt utlåtande till verksamhetsutövaren 21.3.2023, ÅLR 2022/7863, att verksamhetsutövaren bör meddela om sjömätning och utläggning till Fiskeribrådan, Kulturbyrån, Miljöbyrå samt Infrastrukturavdelningen inom Ålands landskapsregering. Landskapsregeringen konstaterade att den inte tar ställning till behovet av övriga meddelanden och tillkännagivanden i samband med sjömätning och utläggning.

Landskapsregeringen betonade även i sitt utlåtande att oberoende av krav på tillstånd eller miljögranskning måste de allmänna kravbestämmelserna i kap 4 Vattenlag (1996:61) för landskapet Åland följas, och då särskilt 1, 4, 6 och 7 §§. Av detta följer att bästa möjliga plats och bästa möjliga teknik måste väljas. Landskapsregeringen anser därför att verksamhetsutövaren bör överväga annan teknik för kabelnedläggningen, särskilt på de områden som används vid fiske och för sjötrafik, samt att verksamhetsutövaren bör överväga att lägga ner kabeln inom redan existerande kabelkorridorer.

Landskapsregeringen önskar hänvisa även till § 2 (ansvarsregler) och § 2a (naturskada) i Landskapslag (1998:82) om naturvård. Av § 2 framgår att all slags verksamhet skall förfaras så att skada undviks på naturen inklusive landskapsbilden där det är möjligt. Kan sådan skada inte undvikas skall de åtgärder vidtas som behövs för att motverka eller minska skadan, om det kan ske utan oskäligen kostnader.

1g) För hur lång tid ska rådigheten ges/arrendekontrakt tecknas? Ska arrendetiden anpassas efter tillstånden/revideringen av tillstånden? Ska arrendetiden anpassas efter tidpunkten för antagandet av den första havsplanen/kommande revideringar av havsplanen?

I beslutet om principer för beslut om rådighet på allmänna vatten (ÅLR 2018/1144) sägs att ansvaret för uppgörande av arrendeavtal ska ligga på Fastighetsverket. Landskapsregeringen anser att långsiktigt arrende kan ges, och föreslår en arrendetid på 40 år. Därefter föreslås en förnyad genomgång av de principer som då gäller varefter det långsiktiga arrendet kan förnyas om verksamheten uppfyller principerna.

1g – i) Finns det behov av någon form av utredning för att besvara punkterna e, f och g?

Vid samrådsmöte, remiss och diskussion med ansvarig minister framkom inga åsikter om behov av ytterligare utredningar.

1h) Vilka myndigheter behöver det ytterligare ske samråd med/begäras in utlåtande från?

-

1i) Finns det intressegrupper (förutom kommuner) det behöver begäras in utlåtande från?

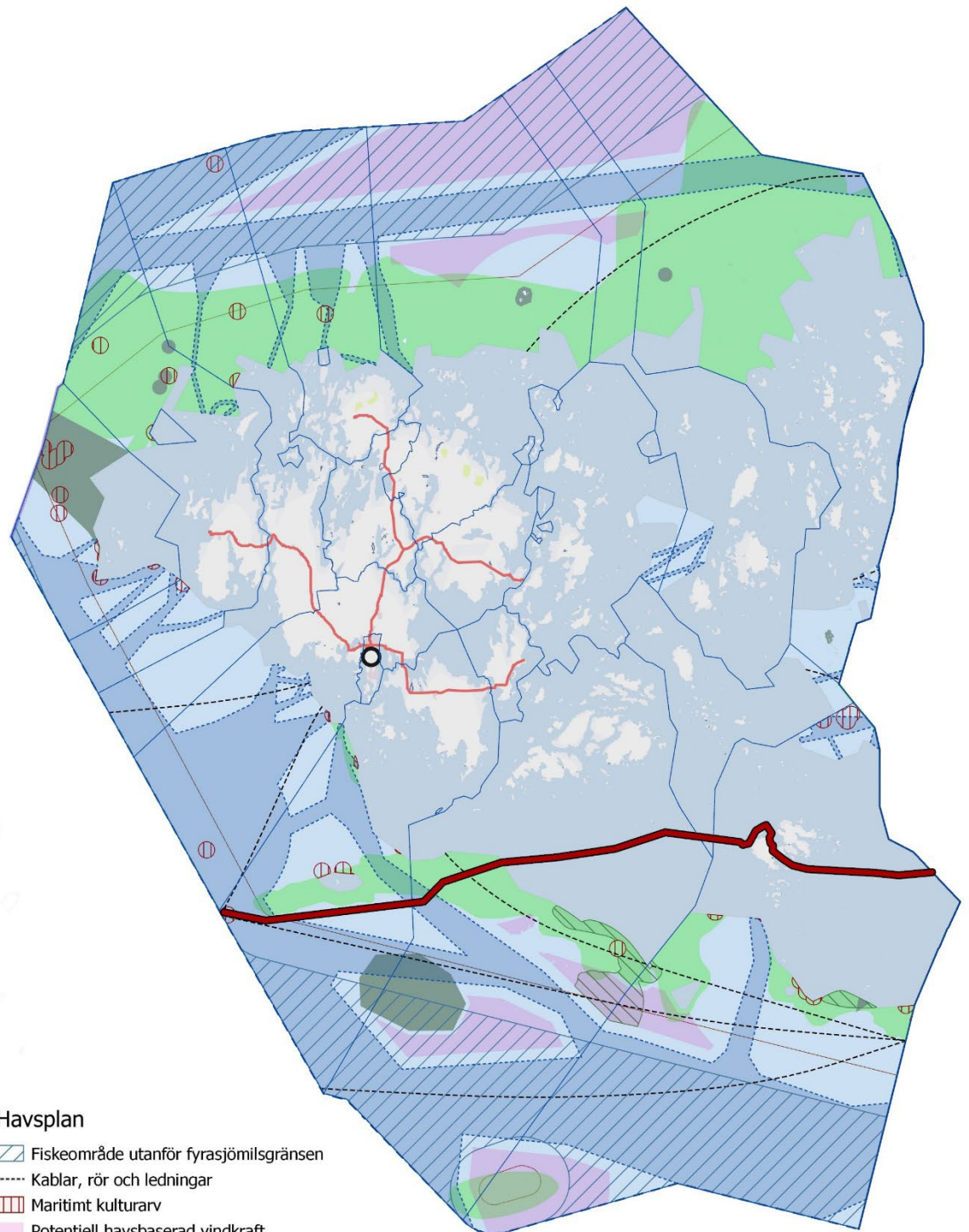
Vid samrådsmöte, remiss och diskussion med ansvarig minister framkom inga åsikter om ytterligare behov av att inbegära utlåtanden.

1j) Vad måste i övrigt beaktas innan beslut om rådighet tas?

Inga övriga synpunkter har framkommit.

Genomgång av punkt 2 i principbeslutet

Inför föredragning inkom internt synpunkter på ytterligare villkor för att ge nyttjanderätt till allmänt vatten. Med anledning av det infördes villkor om behovet av lagtingets samtycke, näringsrätt och överlåtelse till tredje part, samt bestämmelser om korsning av befintliga kablar återställning efter att verksamheten upphört.

Havsplan

- Fiskeområde utanför fyrasjömilsgåransen
- Kablar, rör och ledningar
- Maritimt kulturarv
- Potentiell havsbaserad vindkraft
- Potentiellt vattenbruk
- Sjöfartsområden
- Skyddsområden
- Värdefull natur, kultur och miljö

Administrativa gränser

- Privata vatten
- Kustvattenlinje
- Yttre gräns för landskapet Åland

Besvärsanvisning

Besvärsmyndighet

Den som är missnöjd med detta beslut kan söka ändring i det hos högsta förvaltningsdomstolen genom skriftliga besvär. Besvär kan anföras av den som beslutet avser eller vars rätt, skyldighet eller fördel beslutet direkt påverkar.

Besvärstid

Besvär ska anföras skriftligt inom 30 dagar från att beslutet har delgivits. Närmare information om hur besvärstiden beräknas finns på omstående sida.

Besvärsskriftens innehåll

I besvärsskriften ska uppges:

- ändringssökandens namn och kontaktuppgifter, inklusive uppgifter om hemkommun samt postadress och eventuell annan adress till vilken handlingar som hänför sig till ärendet kan sändas
- det beslut i vilket ändring söks
- redogörelse över till vilka delar ändring söks i beslutet, vilka ändringar som yrkas samt grunderna för yrkandena.

Om ändringssökandens talan förs av dennes lagliga företrädare eller ombud eller om någon annan person har uppgjort besvären, ska i besvärsskriften även uppges namn och hemkommun för denna person. Ändringssökanden, den lagliga företrädaren eller ombudet ska underteckna besvärsskriften.

Bilagor till besvärsskriften

Till besvärsskriften ska fogas:

- det överklagade beslutet, i original eller som kopia,
- intyg över vilken dag beslutet har delgivits eller annan utredning över när besvärstiden har börjat,
- de handlingar som ändringssökanden åberopar till stöd för sina yrkanden, om dessa inte redan tidigare har lämnats till landskapsregeringen och
- fullmakt för eventuellt ombud, om ombudet inte är en advokat eller ett offentligt rättsbiträde.

Inlämning av besvärsskriften

Besvärsskriften ska inom besvärstiden lämnas till högsta förvaltningsdomstolen på adressen Högsta förvaltningsdomstolen, PB 180, 00131 HELSINGFORS, eller elektroniskt på adressen korkein.hallinto-oikeus@oikeus.fi. Besvärsförfarandet kan även i sin helhet skötas elektroniskt via förvaltnings- och specialdomstolarnas e-tjänst, se närmare information om e-tjänsten på adressen www.regeringen.ax/besvar

Avgifter

Rättegångsavgiften till högsta förvaltningsdomstolen är 530 euro. I lagen om domstolsavgifter (FFS 1455/2015) finns bestämmelser om de fall då avgift inte tas ut. Närmare upplysningar om avgifterna lämnas av högsta förvaltningsdomstolen.

Närmare information om hur besvärstiden beräknas

Besvärsskriften ska inlämnas inom 30 dagar från datumet då mottagaren fått del av beslutet. Då besvärstiden beräknas ska den dag då delgivningen sker inte medräknas. Om den sista dagen av besvärstiden är en helgdag, självständighetsdag, första maj, julafton, midsommarafton eller helgfri lördag fortsätter besvärstiden också följande vardag.

Dagen för delgivningen beräknas på följande sätt:

- Offentlig delgivning – Om beslutet har delgivits via offentlig delgivning anses mottagaren ha fått del av beslutet den sjunde dagen efter det att beslutet publicerades på myndighetens elektroniska anslagstavla.
- Vanlig delgivning – Om beslutet har postats som vanligt brev anses mottagaren ha fått del av beslutet den sjunde dagen efter det att brevet avsändes, om inte något annat visas.
- Bevislig delgivning – Om beslutet har sänts per post mot mottagningsbevis, framgår datumet för då mottagaren fått del av beslutet av mottagningsbeviset. Om beslutet har överlämnats till mottagaren eller dennes lagliga företrädare eller ombud framgår dagen då mottagaren fått del av beslutet av det skriftliga bevis som upprättats över delgivningen.
- Mellanhandsdelgivning – Om beslutet inte har lämnats direkt till mottagaren eller dennes lagliga företrädare eller ombud anses mottagaren ha fått del av beslutet den tredje dagen efter den dag som framgår av delgivningsbeviset.
- Vanlig elektronisk delgivning – Om beslutet delgivits som ett elektroniskt meddelande anses mottagaren ha fått del av beslutet den tredje dagen efter att meddelandet sändes, om inte något annat visas.
- Bevislig elektronisk delgivning – Om beslutet har delgivits bevisligen genom ett elektroniskt meddelande anses mottagaren ha fått del av beslutet när det har hämtats från den länk som myndigheten anvisat.

Besvärsskriften ska vara inlämnad till högsta förvaltningsdomstolen senast kl. 16.15 på besvärstidens sista dag. Denna tidsfrist gäller även besvär som skickas via förvaltnings- och specialdomstolarnas e-tjänst eller per e-post.